

LUKUVUODEN SEURANTARAPORTTI

Perusopetuksen lukuvuosiarviointi 2020-2021

Oppilaat/opiskelijat

Koulujen oppilasmäärä

	kevät 2016	Kevät 2017	Kevät 2018	Kevät 2019	kevät 2020	kevät 2021
perusopetus	5035	5098	5183	5144	5198	5113
lukio	541	557	578	620	628	693

Lukioon ensisijaisesti hakeneet 9.lk oppilaat (% ikäluokasta)

kevät 2016	Kevät 2017	Kevät 2018	Kevät 2019	kevät 2020	kevät 2021
351 (65%)	301 (58%)	392 (68%)	337 (61%)	376 (57%)	314 (53%)

Joista Tuusulan omiin lukioihin haki

kevät 2016	Kevät 2017	Kevät 2018	Kevät 2019	kevät 2020	kevät 2021
163 (46%)	163 (46%)	193 (49%)	139 (41%)	152 (40%)	133 (42%)

Joista Tuusulan ulkopuolisiin lukioihin haki (% kaikista lukioon hakeneista)

kevät 2016	Kevät 2017	Kevät 2018	Kevät 2019	kevät 2020	kevät 2021
193 (54%)	193 (54%)	199 (51%)	198 (59%)	224 (60%)	182 (58%)

Muihin toisen asteen oppilaitoksiin ensisijaisesti hakeneet 9.lk oppilaat

kevät 2016	Kevät 2017	Kevät 2018	Kevät 2019	kevät 2020	kevät 2021
185 (35%)	185 (35%)	185 (32%)	213 (39%)	260 (40%)	279 (47%)

Yhteisvalinnassa ilman opiskelupaikkaa jääneet 9.lk oppilaat (jäivät jälkiohjattaviksi)

kevät 2016	Kevät 2017	Kevät 2018	Kevät 2019	kevät 2020	kevät 2021
7	7	12	18	14	2

Henkilöstö

Päätöimisten opettajien lukumäärä lukuvuonna oli 489 opettajaa. Heistä 10% oli ei-kelpoisia.

Lukuvuotta on leimannut korona ja palveluverkon rakentaminen ja kehittäminen. Näiden vaatimat toimet ovat vieneet paljon henkilöstömme aikaa. Koko lukuvuoden ajan opetus järjestettiin Opetushallituksen, OKM:n ja THL:n ohjeita noudattaen siten, että mahdolliset koronatartunnat ja niistä aiheutuvat karanteenit rajoitusivat mahdollisimman pieneksi. Yläkoululaisia kohdannut etäopetusjakso vaikutti koulujärjestelyihin keväällä 2021. Henkilöstön mahdollisuudet toimia yhdessä ovat olleet rajattuja, mikä on näkynyt niin koulun omassa yhteistoiminnassa kuin koulujen välisessä työskentelyssä ja koulutusten järjestämisessä.

Oppilasmäärän pieneneminen alkaa näkyä ennusteiden mukaisesti, sillä aloittavien ekaluokkalaisten määrä jää pysyvästi alle 500 oppilaan. Ero tällä hetkellä perusopetuksensa päättäviin ikäluokkiin on suuri.

Oppilaskohtaiseen tuntiresurssiin ei tehty leikkauksia lukuvuodelle 2020-21. Henkilöstöä lisättiin edelleen erityisopetukseen yläkoulun erityisen tuen ryhmien osalta. Laaja-alaisen erityisopetuksen resurssissa isojen koulujen osalta 1/100 -tavoite ei ole täysin täyttynyt. Resurssia arvioidaan tulevina vuosina talousarvioiden yhteydessä. Tasa-arvo- ja korona-avustukset ovat tuoneet merkittävän lisäresurssin henkilöstön palkkaamiseen.

Avustuksilla on lisätty jakotunteja, tukiopetusta, laaja-alaisen erityisopetuksen tunteja, koulunkäynninohjaajien tunteja sekä resurssiopettajien tunteja.

Hankerahoitukset

Lukuvuonna 2020–2021 Tuusula on käyttänyt saamiaan valtion erityisavustuksia seuraavissa hankkeissa:

Covid19-valtionavustus toi merkittävän lisäresurssin kouluille palkata resurssiopettajia tai koulunkäynninohjaajia, käyttää rahoitusta laaja-alaisten erityisopettajien lisätunteihin, ryhmien jakamiseen tai tukiopetukseen. Koulut käyttivät lisäresurssin oppilaiden tarpeeseen ja omaan tilanteeseensa sopivin tavoin.

Tasa-arvoa edistävät toimenpiteet

Tasa-arvoa edistävien toimenpiteiden hankerahoituksella lisättiin jakotunteja, samanaikaisopettajien ja avustajien määrää niillä kouluilla, jotka täyttivät hakukriteerit.

Oppilaanohjauksen kehittämishanke

Tuusulan kunta johtaa lukuvuosina 2020-22 11 kunnan yhteistä oppilaanohjauksen kehittämishanketta, johon kunta sai merkittävän valtionavustuksen. Hankkeeseen on palkattu projektipäällikkö, ja hankkeen keskeisiä tavoitteina ovat

- perusopetuksen ja toisen asteen nivelvaiheyhteistyön mallien kehittäminen
- tehostetun oppilaanohjauksen mallien kehittäminen ja
- työelämään ja jatkokoulutukseen tutustumisen mallien kehittäminen.

Hanke käynnistyi kevään 2021 aikana, ja kehittämistyö alkaa syksyllä 2021.

Tutoropettajien toiminta

Tuusulan kunta on saanut tutoropettajien toimintaa opetushallituksen rahoitusta useita vuosia peräkkäin. Toimintamalli on turvattu ainakin vuoden 2021 loppuun hankerahoituksella, ja senkin jälkeen osana TVA-korvauksia. Tutoreina toimi lähes 30 opettajaa, jotka jakoivat omaa erityisosaamistaan koulujen ilmoittaman tarpeen ja tilausten perusteella. Tutoroinnissa keskityttiin seuraaviin aiheisiin:

- tunnetaidot
- positiivinen pedagogiikka
- etäyhteyksien hyödyntäminen opetuksessa
- tvt-aidot
- robotiikan hyödyntäminen opetuksessa
- toiminnallinen oppiminen
- ulkona oppiminen
- tukea tarvitsevien oppilaiden huomioiminen opetuksessa

Tutortoiminnan rahoituksella aloitettiin koulutus, jossa jokaiselle koululle koulutetaan rehtorin tueksi Agenda2030-tavoitteiden ja kestäväen tulevaisuuden tavoitteiden saavuttamiseksi tutoropettaja.

Tutoreiden liikkuvuus väheni lukuvuoden aikana merkittävästi, koska korona-pandemia vuoksi koulujen välistä henkilöstön liikkuvuutta jouduttiin rajaamaan.

Koulujen kerhotoiminta

Koulujen kerhotoimintahankkeessa tuettiin monipuolisia, matalan kynnyksen kerhoja, joilla pyrittiin tavoittamaan niitä lapsia ja nuoria, jotka jäivät muun harrastustoiminnan ulkopuolelle. Kerhotoiminnassa on ollut käytössä kaksi avustusta: Opetushallituksen koulujen kerhotoiminta-avustus ja Opetus- ja kulttuuriministeriön Suomen harrastamisen mallin rahoitus. Koronarajoitusten vuoksi koulujen kerhotoiminnan toteuttaminen on ollut vajavaista. Kerhotoiminnan rajoituksilla pyrittiin opetuksen suojaamiseen ja lähiopetuksen jatkumiseen mahdollisimman pitkälle. Osa kerhotoiminnan yhteistyökumppaneista pystyi toimimaan erilaisissa rajoitustilanteissa, osa ei. Kerhotoiminta oli koronan vuoksi aiempia vuosia vähäisempää. Kevään 2021 yhteistyökumppanihaussa mukaan saatiin seuraavat paikalliset toimijat: Training Club Hyrylä, Viva Hyrylä, Ole Fit Hyrylä, Tuusulan Kuvataidekoulu, Roboedu ry, Jokelan Kisa, Blackbirds United, Tuusulan

Golfklubi, Keski-Uudenmaan yleisurheilu, 4H Tuusula, Voima-Veikot, Liikuntaseura Syke, Kellokosken Alku, Riihikallion tuki ry ja Tuusulan seurakunta.

Gloaalikasvatus

Kansainvälistymiseen tarkoitella valtionavustuksella toteutettiin lukuvuonna 2020-21 kotikansainvälistymiseen tähdänneitä toimia, koska koronan vuoksi ystävyyskuntiin tehtävät oppilasliikkuvuutta edistävät matkat eivät olleet mahdollisia. Sivistyksen toimialueella valittiin yhteiseksi kehittämiskohteeksi Agenda2030 ja Kestävä tulevaisuus. Jokaisen koulun rehtori, apulais- ja vararehtorit ja tutoropettajat saavat tuekseen koulutuskokonaisuuden, joka aloitettiin lukuvuonna 2020-21. Syyskuussa 2020 järjestettiin virtuaaliset kielimessut, joiden suosituin osio olivat virtuaaliset kirjailijavierailut sekä kirjaston monikieliset satutunnit. Avustusta on myönnetty koulujen omaan toimintaan, mm. kansainvälisyyskurssin toteuttamiseen ja lukion Asia-päivän toteuttamiseen.

Integraation tukeminen

Uusi, käynnistynyt toiminta liittyy maahanmuuttotustaisten oppilaiden tukemiseen. Avustuksella järjestettiin opettajille ja koulunkäynninohjaajille kielitietoisien toimintatavan koulutuksia, tilattiin suomi toisena kielenä - opetusmateriaalia kouluihin ja aloitetaan lukuvuonna 2021-22 valmistavan opetuksen oppilaiden integroitumista tukeva kerhotoiminta koulupäivän yhteydessä. Tuusulassa siirryttiin toimintamalliin, jossa valmistavan opetuksen oppilaat aloittavat 1. luokan inklusiivisessa opetuksessa.

Kaikille yhteinen koulu -yhteishanke

Tuusulan kunta on mukana Järvenpään koordinoimassa seitsemän kunnan yhteishankkeessa, jonka tavoitteena on inklusion vahvistaminen. Kevätlukukauden aikana käynnistyi ohjausprosessi rehtoreille ja kuntakohtaisille kehittämistiimeille sekä koulutukset henkilöstölle.

Eino&Leino -lukutaidon kehittämisen hanke

Tuusula on kehittänyt lukutaitoavustuksella varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja alkuopetuksen tarpeisiin varhaisen lukutaidon syntymistä tukevia menetelmiä. Hanke on toiminut aktiivisesti päiväkodeissa, kouluissa ja materiaalin koostamisessa lukuvuoden 20-21 aikana. Hankkeessa tuotettuun materiaaliin pääsee tutustumaan hankkeen kotisivuilla: https://web.tuusula.fi/einoleinohanke/sivu.tmpl?sivu_id=9543

Uutta koulua –hanke

www-sivut: <https://www.uuttakoulua.fi/>

Tuusulan kunta johti lukuvuonna 2019-20 #Uutta koulua -hanketta, johon Tuusula yhdessä 15 muun uusmaalaisen kunnan kanssa sai huomattavan valtionavustuksen tasa-arvoisen peruskoulun kehittämistä varten. Hanke päättyi vuoden 2020 lopussa. Hankkeessa työskenteli kaksi projektityöntekijää, ja mukana oli 50 koulua 16 kunnasta. Hankkeessa toteutettiin johtamisen tutkimusta ja etäopetuksen tutkimusta, edistettiin dialogista toimintamallia, kehitettiin koulujen toimintakulttuuria ja yhteisöllistä oppilashuoltoa ja positiivista pedagogiikka. Osana hankkeen johtoryhmäkoulutuksia on tutkittu johtoryhmätyöskentelyä, ja tutkimuksen tulokset on luettavissa täältä: https://www.uuttakoulua.fi/tiedotepalsta/show.tmpl?sivu_id=9058&id=7605

Yläkoulujen lukutaitoavustus

Lukuvuoden 2020-21 lopussa Tuusula sai yläkoulujen lukutaidon kehittämiseksi valtionavustusta. Avustuksella hankitaan yläkouluikäisille kohdennettua innostavaa lukemista sekä kohdennetaan lisäresurssia lukutaitoryhmien muodostamiseen tulevan lukuvuotena.

Yhteinen kehittämiskohde Agenda2030 ja kestävä tulevaisuus kouluilla sekä hyvinvointi

Koulujen yhteinen kehittämiskohde oli Agenda2030, ja keskeisin tavoite oli tutustua kestävä kehityksen tavoitteistoon ja pohtia, miten tavoitteiden suunnassa edetään seuraavina lukuvuosina. Esihenkilöpäivissä rehtoristo on osallistunut koko toimialan yhteiseen pohdintaan kestävä tulevaisuuden tavoitteista ja toteuttamismalleista. Useissa eri kohdissa on jo kuvattu koulujen rehtoreille, apulais- ja vararehtoreille ja tutoropettajille suunnattua koulutuskokonaisuutta, joka aloitettiin lukuvuonna 2020-21. Koulutuksen tavoitteista ja odotuksista on koottu seuraava video: <https://vimeo.com/516240705>

Yhteisenä kehittämiskohteena jatkettiin edelleen hyvinvointiin panostamista, mikä koronatilanteen jatkuessa on ollut tärkeää oppilaille ja henkilöstölle. Monella koululla kokemus jaksamisesta on ollut vaihtelevaa tai heikentynyt, koska henkilöstön ja oppilaiden ryhmäraajat ylittävälle yhteistyölle oli koko lukuvuoden paljon rajoitteita. Yhteisopettajuus, tiimityö ja sitä kautta saatava kollegiaalinen tuki on merkittävää henkilöstölle. Koulujen johtoryhmätapaamisissa monet toivat esiin sosiaalisten kontaktien rajoittamisen ja kouluarjen sujuvan yhteistyön järjestämisen haasteet koronavuonna. Toisaalta koulujen arki on myös rauhoittunut, koska vierailijoita, tapahtumia ja teemapäiviä ei ole voitu järjestää. Tämän osa on kokenut helpottavan kiireen tuntua.

Koulujen keskeisiksi kokemia *hyvinvointiin myönteisesti vaikuttavia asioita* ovat mm. seuraavat:

- koulun jokapäiväisen toiminnan organisoiminen hyvin ja ennakoitavalla tavalla myös korona-aikana
- perusturvallisuuden luominen
- koronarajoitteiden aikanakin mahdollisuus oman aineryhmän tai vuosiluokan tiimitoimintaan
- yhteisopettajuuden selkeä struktuuri
- hyvinvointitiimit, jotka tuovat kuukausittain eri teemoja esiin ja järjestävät toimintaa
- kuukausittaiset koko koululle yhteiset väljät hyvinvointiteemat, joita käsiteltiin luokissa
- positiivisen palautteen antamisen käytännöt sekä henkilöstön kesken että oppilaille
- etäyhteyksien käyttö yhteistyömuotona huoltajien ja eri oppilasta tukevien yhteistyötahojen kanssa
- yhteistyön tekeminen oman, pienenkin opettajatiimin kanssa, kun koko henkilöstön tapaamisia ei ole voitu järjestää
- oppilaiden fyysinen aktiivisuus välitunneilla ja toiminnallisuus osalla oppitunneista

Kehittämissuunnitelman mukaiset painopisteet kouluilla

Koulujen kehittäminen on linkitetty suoraan kehittämissuunnitelman tavoitteisiin. Koulut määrittivät konkreettisia toimia, joilla edistivät tavoitteiden saavuttamista.

Kasvu ja oppiminen

Covid19-avustuksella ja tasa-arvoavustuksella saatu lisähenkilöstö on auttanut etäopetusjaksojen aikaisten oppimisen erojen paikkaamisessa. Tätä työtä on jatkettava tulevanakin lukuvuotena, koska Tuusulassa oli pitkä yläkoulujen etäopetusjakso ja lukuisia karanteeneja eri kouluissa. Kouluilla on keskitytty turvallisen arjen organisointiin ja opetuksen järjestämiseen mahdollisimman hyvin ja oppilaita tukevalla tavalla koronarajoitteiden sallimin tavoin.

Toiminnallisilla työtavoilla on edistetty yksilöllisen oppimisen näkyväksi tekemistä. Joustavia järjestelyitä ja ryhmittelyitä on käytössä kaikilla kouluilla ja kaikilla luokka-asteilla. Oppilaiden osallisuutta ja yksilöllisyyttä on tullut esiin vahvemmin toiminnallisilla työtavoilla ja yksilöllisiä oppimispolkuja vahvistavilla toimintatavoilla. Kun oppilas itse opettajan ohjauksessa määrittelee tavoitteen, toteutuksen ja arviointitavan, kokemus osallisuudesta ja vaikuttamisen mahdollisuuksista kasvaa huomattavasti.

Yhteis- ja samanaikaisopettajuus ja tiimityön mallien kehittyminen on auttanut opettajia koronavuoden paineissa. Tiimityö on osin tapahtunut etäyhteyksin, mutta yhteissuunnittelun, materiaalien jakamisen ja tiimivastuun avulla oppilaiden tarpeiden mukaisen opetuksen järjestämiseen on löydetty ratkaisuja myös haastavissa olosuhteissa. Oppilaiden yhdenvertaisen kohtelun ja yksilöllisten tarpeiden huomioimisen näkökulmasta opettajien yhteistyö opetuksessa on merkittävää.

Oppilaiden tukemisessa yhteisopettajuutta on toteutettu

- vuosiluokkien ja aineryhmien sisäisenä järjestelyinä,
- vuosiluokka- ja aineryhmäraajat ylittävinä toimintamalleina,
- yleis- ja erityisopetuksen yhteisenä toimintana,
- yhteisenä suunnitteluna
- yhteisenä arviointina
- oppilasryhmien joustavana ryhmittelyinä
- samanaikaisopettajuutena ja
- vuorottelevana opetuksena suur- ja pienryhmän välillä tai teeman mukaisesti jaetuissa jaksoissa.

Henkilöstön osaaminen

Korona-aika haastoi henkilöstön yhteistoimintaa ja osaamisen kehittämistä joustavasti, koska koululla henkilöstön ei ollut koko lukuvuonna mahdollista järjestää yhteisiä tilaisuuksia. Korona vaikutti paljon myös mahdollisuuksiin järjestää koulutuksia lähitilaisuuksina, ja monet koulutukset peruttiin tai jouduttiin siirtämään verkkoon etäkoulutuksiksi. Tulevina vuosina koronana vaikutukset henkilöstön yhteistoimintaan on huomioitava, ja yhteisöllisyyteen ja koulurajat ylittävään toimintaan on satsattava myös taloudellisesti.

Kouluilla tiimityömallit ovat osoittautuneet osaamisen kehittymisen kannalta keskeisiksi. Useilla kouluilla on tehty työparin tai tiimin kanssa osaamisen kehittymisen suunnitelmia tai asetettu yhteisiä kehittymisen

tavoitteita. Sähköiset alustat ovat helpottaneet ja sujuvoittaneet yhteissuunnittelua ja edistäneet jakamisen kulttuuria., Käytössä on mm. Classroom, Qridi ja sisäiset intrat.

Koulunkäynninohjaajien kehittämisryhmä aloitti lukuvuonna 2020-21. Ryhmään valittiin hakemusten perusteella ohjaajia siten, että edustus olisi sekä ala- että yläkoulusta yleisopetuksen ryhmistä, luokkamuotoisesta erityisopetuksesta ja vaativasta erityisopetuksesta. Ryhmä kokoontui neljä kertaa ja käsitteli ohjaajien työn kuvaa, ohjaajille suunnatun opetussuunnitelmakyselyn tuloksia ja koulutustarpeita. Ohjaajille ei ole ennen suunnattu heidän työnsä kehittämiseen suuntautuvaa kuntatasoista työryhmää. Palaute ryhmän toiminnasta on ollut hyvää.

Henkilöstölle järjestettiin koulutusta erilaisten hankkeiden kautta. Näitä on kuvattu valtionavustusten kohdalla tarkemmin. Koulutuksia jouduttiin myös siirtämään, koska koulutusta ei voinut toimivalla tavalla järjestää verkkovälitteisesti.

Osana *Kaikille yhteinen koulu* hanketta on koulutettu niin esihenkilöitä kuin opettajia inklusiivisen koulun vahvistamiseksi.

Opettajien vertaismentorointitoimintaa jatkettiin yhdellä ryhmällä lukukauden aikana. Ryhmässä oli mukana luokanopettajia ja erityisopettajia. Toiminnasta saatu palaute oli kiitettävää.

KuumaTVT-hankkeen kautta järjestettiin oppilasagenttien ohjaaville opettajille koulutusta, Googlen Gsuiten koulutusta alueen kuntien opettajille sekä järjestelmän hallinnan koulutusta ylläpitäjille, robotiikkakoulutusta mm. Micro:biteistä sekä Digioppimisen areenaan osallistuminen.

Koulunkäynninohjaajille tarjottiin koulutusta säännöllisesti koulujen loma-aikoina.

Syyslomalla 2020 yli 70 tuusulalaista ohjaajaa osallistui Seurakuntaopiston järjestämille kaksipäiväisille koulunkäynninohjaajien koulutuspäiville. Koulutussisältöinä olivat

- Työkaluja haastavien oppilaiden kohtaamiseen ja ohjaukseen
- Huumorin hyödyntäminen oppilaan ohjauksessa
- Menetelmiä tukea oppilaita etäohjauksessa

Talvilomalla 2021 koulunkäynninohjaajille tarjottiin koulutuspäivä, jossa sisältöinä olivat

- Kielitieteiset toimintatavat ohjauksessa
- Lapsen ja nuoren psyykkisen kasvun tukeminen

Kestävä hyvinvointi

Lukuvuoden 20-21 aikana Prokoulu toimintaa jatkettiin Niilo Mäki instituutin ohjaamana. Uusina kouluina mukaan tulivat Kellokosken, Pertun, Vaunukankaan ja Nahkelan koulut. Kevään aikana järjestettiin Teamsin kautta kaikille kouluille yhteinen tapaaminen, jossa jaettiin koulujen hyviä käytänteitä.

Koronavuodesta huolimatta toimintamallin käyttöönotto eteni kouluilla. Kevätlukukauden lopuksi kerättiin lukuvuonna 21-22 mukaan lähtevät uudet koulut.

Varhainen, ennaltaehkäisevä puuttuminen ja puheeksi ottaminen on toimintatapa, jonka on koettu edistävän oppilaiden hyvinvointia paljon. Jokaisella koululla varhaiseen puuttumiseen huolen herätessä on selkeät toimintamallit.

Liikkuva koulu on päättynyt erillisenä valtionavustusta saavana hankkeena, mutta liikkuva koulu on säilytetty Tuusulassa jokaisen koulun toimintamallina. Hyvinvoinnin näkökulmasta Liikkuva koulu tarjoaa tukea toiminnalliseen oppimiseen, välituntiaktiivisuuden lisäämiseen, liikuntavälineistön hankintaan ja oppimisympäristöjen kalustamiseen oppilaiden fyysisen aktiivisuuden tukemista edistävällä tavalla.

Positiivinen oppimiskokemus oli monella koululla tavoitteena, ja koulun yhtenäisen arviointikulttuurin kehittäminen linkittyi luontevasti juuri tähän. Tavoitteiden tiedottaminen oppilaille, oppimista ohjaava palautteenanto ja oppimisen edistymisen huomaaminen veivät myönteistä oppimiskokemusta eteenpäin

merkittävästi. Kulttuurikasvatuksen rooli on koettu merkittäväksi juuri positiivisen oppimiskokemuksen kannalta. Kiinnittyminen omaan lähiympäristöön saa paljon lisäsisältöä ja -merkitystä kulttuurikasvatuksen asiantuntevan toiminnan ja kotiseuturetkien ansiosta.

Oppimistaitojen opettamiseen on panostettu oppilaanohjauksen tunneilla ja eri oppiaineiden opetuksessa. Moni koulu on toteuttanut luokkakohtaisia hyvinvointikyselyitä, joiden perusteella yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä on suunnitellut ja toteuttanut toimia luokkien tueksi. Oppilaiden osallisuuden lisääminen on kiinnostanut kouluja, ja oppilaita on kaikilla kouluilla mukana joissain yhteisöllisen opiskeluhuoltoryhmän kokouksissa. Oppilaskuntatoimintaa on pidetty yllä koronarajoituksista huolimatta. Monella koululla koko koulun yhteiset tapahtumat olisivat olleet tärkeitä yhteisöllisyyden ylläpitämiseksi. Yhteisten kokoontumisten ja juhlien puuttumista on harmiteltu, mutta samaan aikaan etäkäytänteet ovat jossain määrin pystyneet luomaan korvaavaa toimintakulttuuria.

Johtaminen

Kouluilla on jatkettu osallistavan tai jaetun johtamisen kehittämistä. Tämä näkyi kouluilla siten, että johtoryhmien rakennetta, johtoryhmän jäsenten tehtäviä ja koulujen henkilöstön tiimirakenteita kehitettiin monipuolisesti ja rohkeasti. Johtoryhmätyöskentelyn roolit ovat selkiytyneet, ja vastuuta tiimien vetämisestä on saatu edistettyä johtoryhmän kautta. Moni koulu kokee viestinnän kehittymisen olevan tiimityön ansiota, koska eri puolilla koulua sijaitsevista luokista ja eri ikäisten lasten kanssa toimivia opettajia on mukana koulun johtoryhmätyössä ja sitä kautta tiimien vetämisessä. Rehtorit ovat kokeneet, että johtoryhmätyön kehittyminen on tukenut koulun operatiivista johtamista. YS-ajan käyttöä on jaettu sekä koko koulun yhteiseen kehittämiseen tiimien avulla, tiedottamiseen kokouksissa että opetuksen suunnitteluun käytettävään aikaan.

Opetuspäällikkö ja oppimisen asiantuntija tapasivat jokaisen koulun johtoryhmän lukuvuoden aikana. Keskusteluiden tarkoituksena on lisätä hallinnon ja kentän välistä vuoropuhelua ja yhteistyötä. Keskusteluissa käsiteltiin koulujen ajankohtaista tilannetta koronarajoitusten keskellä, henkilöstön ja oppilaiden jaksamista, osaamisen kehittämisen periaatteita ja toiveita koulutuksista. Keskustelua taustoitettiin valtakunnallisella ja kuntakohtaisella tiedonannolla siitä, millaisiin muutoksiin osaamistarpeemme perustuvat.

Koulujen rehtorit ja apulais- ja vararehtorit ovat osallistuneet Agenda2030 - Kestävä tulevaisuus koulutuksiin, joita pitää Rauhankasvatusinstituutti yhdessä Jyväskylän koulutusjohtamisen instituutin kanssa. Kaikille yhteinen koulu -hankkeen kautta esihenkilöt osallistuvat inklusiivisen koulun toimintamallien kehittämiseen prosessiohjauksessa. Hankkeen työ jatkuu seuraavanakin lukuvuotena.

Yhtenäisen toimintakulttuurin kehittäminen

Kuluneen lukuvuoden 2020-21 aikana yhtenäisen toimintakulttuurin kehittäminen on leimallisimmin näkynyt uuden palveluverkon myötä rakentuvien koulujen toimintana. Useista nyky-yksiköistä rakentuvan Rykmentinpuistoon tulevissa yksiköissä, Kirkonkylän kampuksen yksiköissä ja Riihikalliossa on edistetty tilojen yhteiskäyttöön liittyvää toimintakulttuuria, tilojen nopeaa muokkautuvuutta käyttäjäryhmän tarpeiden mukaan, yhteisopettajuutta ja tiimiopettajuutta. Yhtenäisen toimintakulttuurin eteen ponnisteltu myös koronarajoitteiden vuoksi, sillä henkilöstön ei ole ollut mahdollista kokoontua yhteen koko lukuvuoden aikana. Kokoukset on pidetty etäyhteyksien, ja niiden myötä tiedottaminen on hoitunut hyvin, mutta yhteenkuuluvaisuuden tunne on heikentynyt.

Yhtenäiseen toimintakulttuuriin on keskeisesti liittynyt myös arvioinnin yhdenvertaisuuden kehittäminen. Arvioinnin yhdenvertaisuuden kehittämiseen on panostettu Tuusulassa ja valtakunnallisesti viime vuosina paljon. Lukuvuoden 2020-21 aikana otettiin käyttöön opetussuunnitelman arviointiluvun 6 uudistettu versio. Keskeisin muutos oli se, että lukuvuositoluoksissa on neljänneltä luokalta lähtien kaikilla vuosiluokilla numeerinen arviointi. Paikallisesti Tuusulassa päädyttiin antamaan vuosiluokilla 1-3 sanallinen lukuvuositoluostus. Opetushallitus julkaisi uudet, täsmennetyt päättöarvioinnin kriteerit tammikuussa 2021. Ne

ovat käytössä lukuvuonna 2021-22, ja niihin tutustumiseksi opettajia osallistui valtakunnallisiin koulutuksiin keväällä 2021. Lukuvuosisuunnitelmissaan koulut määrittivät arviointikulttuurinsa toimintatavat. Tavoitteista ja arviointikriteereistä tiedotettiin oppilaita ja heidän huoltajiaan oppilaiden ikätasoon sopivin tavoin kaikissa kouluissa. Oppimisen asiantuntija piti kaikille kouluille lukuvuoden aikana ys- tai veso-ajalla arvioinnin ohjeistusta ja antoi opettajille tilaisuuden kysyä mieltä askarruttaneita asioita.

Huoltajakyselyn tulokset

Tuusulassa toteutettiin kevättalvella 2021 perusopetuksen laadun huoltajakysely kaikissa peruskouluissa. Vastaajien määrä nousi vuoden 2019 kyselyn 825 huoltajasta 1155 huoltajaan, mikä parantaa kyselyn tulosten luotettavuutta. Huoltajilta kysyttiin yleisarvosanaa koulun toiminnasta asteikolla 4–10. Huoltajien antama yleisarvona perusopetuksen laadulle nousi kolme kymmenystä lukuun 8,4. Huoltajien antama yleisarvona on korkein huoltajakyselyn historiassa.

Osa-aluekohtaiset tulokset

Perusopetuksen laadun huoltajakysely koostuu osa-alueista, joita huoltajat arvioivat kuusiportaisen arviointiasteikon avulla: 1= Olen täysin eri mieltä, 2= Olen eri mieltä, 3= Olen vähän eri mieltä, 4= Olen melkein samaa mieltä, 5= Olen samaa mieltä 6= Olen täysin samaa mieltä.

Opetus

Huoltajat kokevat, että koulun jokapäiväinen toiminta on järjestetty hyvin ja tyytyväisyys on noussut 4,82 → 5,05. Erittäin tyytyväisten osuus noussut lähes kahdeksan prosenttia ja on nyt 30,6 % kaikista vastaajista. Huoltajien tyytyväisyys koulun henkilöstön ammattitaitoisuuteen on noussut 4,8 → 4,98, ja huoltajista erittäin tyytyväisten osuus on noussut seitsemällä prosentilla 31,8 prosenttiin.

Pitkäaikainen kehittämiskohteemme oppimisen arviointi näkyy huoltajakyselyn tuloksissa myös myönteisenä kehityksenä. Huoltajien mukaan koulun arviointikäytänteet ovat oppilaiden ja huoltajien tiedossa aiempaa paremmin: 4,23 → 4,38. Kokemukset arvioinnin oikeudenmukaisuudesta, kannustavuudesta ja monipuolisuudesta ovat hyvällä tasolla: 4,34 → 4,55. Huoltajien mukaan oppilaalle tarjotaan mahdollisuuksia osoittaa osaamistaan monipuolisesti 4,35 → 4,46.

Opetusmateriaalien ajantasaisuus vaikuttaa huoltajista hyvältä 4,58 → 4,87. Koulun tietoteknisen varustuksen nykyaikaisuus ja riittävyys on huoltajapalautteen mukaan niin ikään hyvällä tasolla 4,46 → 4,75. Opetuksessa käytettävät monipuoliset työtavat ovat näkyneet huoltajien suuntaan vähän aiempaa paremmin 4,63 → 4,77.

Oppimisen ja koulunkäynnin tuki

Oppilaan oikeus saada tarvitsemaa tukea koulussa on toteutunut huoltajapalautteen perusteella hyvin 4,55 → 4,78. Huoltajien näkökulmasta tukiopetusta on tarjolla tarpeen mukaisesti erittäin yleisesti 4,78 → 4,98. Oppilas saa tarvittaessa osa-aikaista erityisopetusta -kohtaan tuli myös hyvä huoltaja-arvio 4,63 → 4,86. Tuusulassa on kehitetty oppilaan tukea määrätietoisesti vuodesta 2015 ja kehittämistyön myötä oppilaat saavat yhä paremmin tuen omassa lähikoulussaan ja oikea-aikaisesti.

Oppilaan tarvitsemat kouluterveydenhuollon palveluja olivat huoltajien kokemuksen mukaan edelleen hyvin saavutettavissa keskiarvon noustessa edellisestä kyselystä hieman 4,73 → 4,8. Huoltajien arvio kuraattori- tai psykologipalvelujen saatavuudesta tarpeen mukaan oli pysynyt lähes samana 4,77 → 4,72. Tuloksissa näkyi etenkin psykologien kohdalla henkilöstövaje, jota ei ole rekrytoinnista huolimatta kyetty täyttämään ajallaan.

Viihtyminen koulussa

Huoltajat kokevat lastensa tulevan hyvin mielellään kouluun, sillä keskiarvo vastauksissa on 5,09. Huoltajien arvion mukaan heidän lapsensa kokevat olevansa osa luokkaansa tai opetusryhmäänsä varsin hyvin: 4,91 → 5,04. Huoltajien näkemyksen lasten kaverisuhteista koulupäivän aikana on erittäin positiivinen, ja

kohdassa ”Lapsellamme on kavereita koulussa” keskiarvo on 5,32. Vuoden 2019 kouluterveyskyselyssä nähtiin oppilaiden kokemus yhteisöön kuulumisen tunteen voimakas lasku, ja siihen tulokseen verrattuna huoltajien näkemys kohdassa, ”Lapsemme kokee olevansa osa luokkaansa tai opetusryhmäänsä” on rohkaiseva: 4,91 → 5,04.

Koulussa viihtymiseen ja oppimiseen vaikuttaa paljon myös kouluruokailu. Huoltajien tyytyväisyys kouluruokailuun on kasvussa. Tyytyväisten ja erittäin tyytyväisten osuus on noussut, ja keskiarvo on 4,39 → 4,52. Tuusulassa koulussa tarjotaan kaikille oppilaille kaksi vaihtoehtoa, sekuruoka ja kasvisruoka, joka osaltaan lisää tyytyväisyyttä kouluruokailua kohtaan.

Oppimisympäristö

Huoltajien kokemus kouluympäristön terveellisyydestä ja turvallisuudesta on noussut merkittävästi keskiarvosta 3,93 keskiarvoon 4,41. Kouluympäristön toimivuus ja viihtyisyys on sekin huoltajien arvioissa kohentunut 4,26 → 4,5. Tuloksessa näkyy varmasti panostaminen laadukkaisiin väistötilaratkaisuihin ja uuteen päiväkotij- ja koulurakentamiseen. Myös käytössä olevia koulutiloja on kehitetty kalusteratkaisuin ja yhdistämällä esimerkiksi kaksi luokkatilaa toisiinsa väliovien.

Olemme tavoitelleet oppimisympäristön laajentamista luokan ja koulun ulkopuolelle. Huoltajille tämä tavoite on näyttäytynyt siten, että asiasta tietämättömien osuus on laskenut samaan aikaan kun lähiympäristön hyödyntämistä oppimisessa kiittelee entistä useampi.

Koulun tiedottaminen

Viimeisen reilun vuoden aikana tiedottamisessa keskeisessä roolissa ovat olleet korona-ajan poikkeukselliset järjestelyt. Huoltajien kokemus korona-ajan viestinnän ajantasaisuudesta ja selkeydestä on ollut todella hyvää, ja vastausten keskiarvo oli 4,97. Koulun toimenpiteet oppilaiden turvaamiseksi ovat olleet riittäviä -väittämässä tyytyväisyys oli 4,88.

Yleisemmin kodin ja koulun yhteistyötä ja viestintää kuvaavat huoltaja-arviot olivat kiitettäviä. Huoltajat pitivät koulun tiedottamista pääosin avoimena ja monipuolisena 4,5 → 4,81. Huoltajien mukaan kodin ja koulun yhteistyö on avointa ja keskustelemaa 4,52 → 4,76. Erinomaisena voidaan pitää sitä, että yhteistyö opettajien kanssa sujuu huoltajien mukaan edelleen todella hyvin 4,92 → 5,08. oppiaineiden valintamahdollisuuksista tiedottamisen on koettu parantuneen 4,55 → 4,72. Oppilashuollosta tiedottamisen on koettu myös kehittyneen 4,25 → 4,55.

Opetussuunnitelman ja kehittämissuunnitelman toteutumisen kyselyn tulokset

Opettajille ja koulunkäynninohjaajille tehtiin syksyllä 2020 kysely, jonka tarkoituksena oli seurata opetussuunnitelman ja kehittämissuunnitelman keskeisten asioiden toteutumista henkilöstön toiminnassa. Tutkitut osa-alueet tuloksineen:

Yhteisopettajuuden ja yhteistyön tekemisen aktiivisuus ja eri toimintamuodot

Lähes 70% luokanopettajista ja 70% erityisopettajista tekee puolet tai yli puolet työajastaan yhteis- tai samanaikaisopettajuudessa. Aineenopettajista puolestaan yli 70% tekee selvästi alle puolet työajastaan yhteisopettajuudessa. Koulunkäynninohjaajille tiimityön tekeminen on yleisin työtapana, mutta tiimityön muodot vaihtelevat hyvin paljon tehtävästä riippuen. Yleisintä yhteistyön tekeminen on koko opetushenkilöstön piirissä yhden vuosiluokan tai yhden aineryhmän tiimissä. Yhteisopettajuuden koetaan vaikuttavan eniten oppilaille tarkoituksenmukaisen opetuksen antamisessa ja kollegiaalisen tuen saamisessa haastavissa tilanteissa.

Arvioinnin toteuttamisen tavat

Tuusulassa on panostettu usean viime vuoden ajan arvioinnin kehittämiseen, mikä näkyy nyt kyselyn tuloksissa myönteisesti. Opettajien näkemyksen mukaan tavoitteet ovat oppilaiden tiedossa ja oppilas saa palautetta ja ohjausta koko oppimisprosessin ajan kiitettävällä tasolla.

Henkilöstön osaamisen kehittämisen tavat

Osaamisen jakamisessa ja omassa kehittämisessä keskeisimmäksi asiaksi koettiin jakaminen oman vuosiluokan tai aineryhmän opettajien tiimissä. Oman osaamisen kehittäminen ei vaikuta perustuvan kovin voimakkaasti suunnitelmalliseen kouluttautumiseen yksilöiden tai työyhteisöjen tasolla. Osaamisen kehittämisessä on mahdollisuuksia kehittyä niin tutoropettajien hyödyntämisessä kuin tiimiosaamisen malleissa. Tehokkainta voisi olla varmistaa, että yhteisopettajuustiimeissä on riittävä määrä erilaista osaamista ja yhteinen suunnitelma osaamisen kehittämiseksi.

Oppilaan tukemisen työtavat

Oppilaan tukemiseksi opettajat kokivat opettavansa hyvällä tasolla erilaisia oppimaan oppimisen taitoja, esimerkiksi lukutekniikoita, ryhmätyötaitoja, keskittymistä, suunnittelutaitoja, aikataulutusta tai tiedonhakua. Opettajat ohjaavat oppilaita keskimäärin hyvin säännöllisesti tavoitteenasettelussa, työtapojen valinnassa, omien vahvuuksien tunnistamisessa, vastuunkantamisessa omasta oppimisesta, omista virheistä oppimisessa, sosiaalisissa taidoissa sekä tunne- ja kaveritaidoissa. Parhaiten osatut pedagogisen tuen antamisen tavat olivat kaikissa henkilöstöryhmissä selkeiden toimintatapojen luominen oppitunneille, oppilaiden onnistumisten huomioiminen, oppimisen apuvälineiden käyttö, päivän ohjelman läpikäyminen oppilaiden kanssa ja uusien käsitteiden huolellinen selittäminen. Huolen herätessä opettajat kertovat olevansa hyvin matalalla kynnyksellä yhteydessä oppilashuoltohenkilöstöön. Yhteistyö erityisopettajan, muiden opettajien ja oppilashuollon kanssa oppilaan tukemiseksi on kiitettävää.

Yrittäjyyskasvatus

Tukioppilaiden kouluttaminen yläkouluissa oli tärkeä osa oppilaiden hyvinvointia ja osallisuutta tulevaa toimintaa. Tukioppilaat vaikuttivat myönteisesti erityisesti yläkoulun aloittavien 7.-luokkalaisten ryhmäytymiseen ja yhteisöön kuulumiseen. Tukioppilaiden vertaisena annettu ohjaus koettiin erittäin hyödylliseksi.

Yläkouluikäisten oppilaiden työelämään tutustumisen jaksot toteutettiin kaikilla kouluilla, ja ne sujuivat hyvin. Koronan vuoksi tehtiin poikkeuksellisia järjestelyitä TET-jaksojen toteuttamiseksi. Etäkäytänteitä ja lyhennettyjä tutustumisjaksoja mahdollistettiin useissa kouluissa. Koronarajoitusten aikaankin TET-jaksoilla monilla alakouluilla oli yläkoulujen oppilaita tutustumassa opettajan ja koulunkäynninohjaajan työhön.

Yrittäjyyskasvatuksen tueksi pidettiin alueen yrittäjien, opettajien ja YES Keski-Uusimaan yhteispalaveri, jossa ideoitiin erilaisia totuttamistapoja eri ikäisille oppilaille ja erilaisille yrittäjille tehdä yhteistyötä.

Urheiluvalmennus

Urheiluvalmennusta kehitetään kohti uutta palveluverkkoa, ja tulevina vuosina on käytävä läpi, miten urheiluvalmennus organisoidaan jatkossa.

ICT-laitekannan kehitys

Kouluissa pääosin saavutettiin laitekannan tavoite 1:2. Laitteissa noudatetaan edelleen kolmen laitemallin kantaa, mikä tarkoittaa, että koulujen laitekanta koostuu Windows-tietokoneista, Chromebook-tietokoneista sekä iPad-laitteista. Selkeä enemmistö laitteista on Chromebookeja, joita lukuvuonna 2020-21 oli noin 1300 kpl. Kyseinen laite on käyttäjäkokemusten perusteella havaittu parhaimmaksi oppilaiden käytössä perusopetuksessa. Havaintojen ja kokemusten pohjalta käynnistettiin suunnittelu 1:1 laitekanta Chromebookeilla 6.-9. -luokkalaisten ensi lukuvuodesta alkaen lukuvuosi kerrallaan. Vuosiluokilla 1-5 laitekannan tavoite pidetään 1:2:ssa.

Kouluruokaryhmät

Koronarajoitteiden vuoksi kouluruokaryhmät eivät ole toimineet lukuvuonna 2020-21.

Kodin ja koulun yhteistyö

Vanhempainiltoja on pidetty jokaisessa koulussa. Vanhempainillat ovat olleet luokka- tai vuosiluokkakohtaisia, koko koulun yhteisiä tai jonkin teeman (valinnaisaineet, turvallinen kouluarki, opetussuunnitelman muutokset) ympärille koottuja. Alueellisia vanhempainiltoja järjestettiin tulevien 1. luokan oppilaiden huoltajille, A2-kielivalinnoista ja yhteisvalinnoista. Huoltajatilaisuudet on pidetty lukuvuoden aikana etäyhteyksin koronarajoitusten vuoksi.

Vanhempainiltojen suunnittelussa on tehty yhteistyötä vanhempainyhdistysten kanssa.

Kaikille huoltajille tarjottiin mahdollisuus osallistua oppilaan oppimista tukevaan ja ohjaavaan oppimiskeskusteluun. Oppimiskeskustelujen kirjauksia ja lukuvuosiarviointia tehtiin Wilmassa, ja huoltajat näkivät arvioinnit sieltä. Etäyhteydet on koettu erinomaisiksi oppimiskeskusteluissa tai oppilaan tuen keskusteluissa sekä informatiivisissa huoltajailloissa.

Yhteydenpito kodin ja koulun välillä oli pääasiassa Wilma-viestein, puhelinkeskusteluin ja henkilökohtaisin tapaamisin järjestävää. Perinteiset koulujen juhlat jouduttiin pitämään etäyhteyksin tai omien luokkien tilaisuuksina. Huoltajat eivät koronarajoitteiden vuoksi voineet osallistua koulutiloissa pidettyihin juhlallisuuksiin.

Useimmilla kouluilla toimii vanhempainyhdistys, joka järjestää tempauksia, rahoittaa stipendejä, hankki välineitä välituntikäyttöön, ottaa osaa koulun kehittämiseen tai järjestää kerhotoimintaa koululla. Vanhempainyhdistysten kokouksissa on mukana rehtori- tai opettajajäseniä, mikä mahdollisti tiedonkulun ja hyvän vuorovaikutuksen yhdistyksen ja henkilöstön kesken. Vanhempainyhdistysten toiminnassa on mukana hyvin vaihtelevasti huoltajia. Monien koulujen pulmana on edelleen toimintaan mukaan lähtevien huoltajien vähyys.

Uttakoulua -hankkeen rahoituksella huoltajille tarjottiin etähuoltajaluentoja. Toisen piti aivotutkija Minna Huotilainen aiheesta Tunne aivosi - Miten oppiminen tapahtuu ja miten huoltajat voivat tukea sitä kotona. Toisen piti positiivisen pedagogiikan ja vahvuuskasvatuksen vaikutuksesta lapsen ja nuoren kasvuun Elina Paatsila.

Oppimisen, kasvun ja hyvinvoinnin tuki

Lukuvuoden aikana oppimisen tuen asiantuntija osallistui kouluilla ja esiopetuksessa oppilaiden tuen järjestämiseen liittyviin palavereihin ja teki luokkaseurantaa pyydettäessä.

Koronasta huolimatta oppilashuoltoa toteutettiin pääasiallisesti lähitapaamisina. Koronan vaikutukset näkyivät asiakasmäärien kasvuna. Lukuvuoden aikana koulut kehittivät oppilashuoltotyötä yhdessä opiskeluhoillon henkilöstön kanssa. Psykologien rekrytoinnissa oli haasteita, mikä näkyi palveluissa.

Hyökkälän koulussa aloitti alueellinen erityisen tuen pienryhmä 7. luokkalaisille ja Mikkolan koulussa alueellinen pienluokka 3-4 luokkalaisille. Yhä useampi oppilas käy omaa lähikouluun ja oppilaan tarvitsema tuki on rakennettu koulun arkeen. Kouluissa käytettiin varsin paljon joustavia ryhmittelyjä, palkkitunteja, usean luokan yhteisiä laaja-alaisen erityisopettajan ryhmiä, oppimisvaiheryhmittelyjä ja etenemisryhmiä. Uudet entistä joustavammat oppimisympäristöt tukevat osaltaan joustavien ryhmien ja yhteisopettajuuden käyttöä kouluissa.

Valmistavan opetuksen oppilaille toteutettiin inklusiivisen valmistavan opetuksen kokeilut kolmessa eri koulussa. Kokeilusta saatujen myönteisten kokemusten perusteella syksystä 21 aloitetaan inklusiivinen valmistava opetus koulutulokkaiden osalta.

Kansainvälisyys

Lukuvuoden 2020-21 aikana ei tehty vierailuja ulkomaille, eikä meillä Tuusulassa käynyt vierailijoita ulkomailta koronatilanteen vuoksi.

Koulujen omaa kansainvälistä toimintaa on ollut yleinen arvo- ja asennekasvatus, joka linkittyy useimpiin oppiaineisiin luontevasti. Osalla kouluista on käynyt järjestöistä kansainvälisiä vierailijoita, ja kouluilla on pidetty kansainvälisyyspäiviä, joissa oppilaat ovat saaneet valita oman kiinnostuksensa mukaan pajoja. Valinnaisaineena on tarjottu kansainvälisyyskurssi, jonka aikana tutustutaan kieliin ja kulttuureihin.

Kielimessut järjestettiin Tuusulan kirjastolla syyskuussa 2020 toista kertaa, ja siellä oli esillä monipuolisesti kieliin, kulttuuriin ja kielten oppimiseen liittyviä sisältöjä. Suosituinta oli virtuaalisten kirjailijavieraiden luennot, mm. Koko Hubara ja Wilson Kirwa.

Yhteistyö

Yhteistyötä on tehty paikallisten liikunta-, kulttuuri- ja museotoimijoiden kanssa. Kulttuurikasvatussuunnitelma on toteutunut täysimääräisesti kaikilla kouluilla, vaikka toteuttaminen vaatikin paljon erityisjärjestelyjä korona-aikana. Kulttuurin henkilöstö museoissa ja kirjastoissa tuotti paljon sisältöjä myös etäopetuksen tueksi.

Yläkoulujen etäopetusajan arviointi

Tuusulan yläkoulut siirtyivät etäopetukseen 8.3.-28.3.2021 väliselle ajalle. Etäopetuspäätöstä jatkettiin vaikeutuneen alueellisen koronatilanteen vuoksi 11.4.2021 saakka. Lähiopetusta järjestettiin kuitenkin erityisen tuen, valmistavan opetuksen ja juostavan perusopetuksen yläkoululaisille oppilaille. Lähiopetusta toteutettiin myös Kalliomaan koulussa. Tehostetun tuen oppilaille ja syrjäytymisvaarassa oleville oppilaille on voitu tarvittaessa järjestää lähitapaamisia. Oppilashuollon palvelut toteutettiin kevään aikana sekä lähi- että etäpalveluna huomioiden kulloinkin voimassa olevat koronaohjeistukset.

Etäopetukseen siirtyminen sujui edellisvuoden kokemusten vuoksi sujuvasti. Koulujen tekemät valmiussuunnitelmat oli laadittu hyvin. Tietokoneita riitti kaikille niitä tarvitseville oppilaille, ja osassa yläkouluista laitteita lainattiin toisilta alakouluilta. Oppilailla ja opettajilla oli kaikilla toimivat tunnukset, ja kirjautuminen koneelle ja erilaisin käytössä oleviin alustoihin ja sovelluksiin oli tehty lähiopetuksen aikana. Opetusta annettiin jokaisessa oppiaineessa lukujärjestystä noudattaen.

Oppilaiden kokemukset etäopetusjaksosta vaihtelivat. Oppilaille järjestetyn keskustelutilaisuuden perusteella lähi- ja etäopetuksen erilaiset toimintatavat haastoivat osaa oppilaista. Myös muutokset kaverisuhteissa, kuulumisten vaihtaminen niin kavereiden kuin opettajien kanssa, aikataulun hallitseminen ja yksin puurtaminen tuntuivat monen mielestä vaikeilta asioilta verkkovälitteisessä oppimisessa. Epävarmuus tulevaisuudesta erityisesti toiselle asteelle siirtymisen vaiheessa painoi monen mieltä. Onnistumisia tuli taas oman osaamisen näyttämässä uusin tavoin, keskittymisen helpottumisessa, osalle mielenterveyden asioissa, kun kuormitusta ei tullut samaan tapaan kuin koulupäivän aikana. Oppilailta vaadittu työmäärä asettui etäopetusjaksolla paremmin sopivaksi kuin ensimmäisenä koronakeväänä 2020. Opettajilla oli jo hyvä käsitys siitä, millaisia työtapoja, työskentelyn aikatauluun liittyvää tukea ja oppimisen tukea oppilaat etäopetuksessa tarvitsevat.

Yhteenveto

Kokonainen lukuvuosi koronarajoitteiden värittämää arkea oli osin raskasta tuusulalaisissa kouluissa, mutta historian paras huoltajakyselyn tulos kertoo myös siitä, että poikkeuksellisissa oloissa henkilöstömme onnistui laadukkaan ja turvallisen opetuksen ja kasvatuksen järjestämisessä erinomaisesti. Tulevina vuosina koronan helpotuttua on kuitenkin panostettava henkilöstön yhteistyön mahdollisuuksiin ja osaamisen kehittämiseen yhteistoiminnallisesti.

Koronan aiheuttaman nopeat muutokset ja pitkään jatkuneet rajoitteet ovat vaikuttaneet siihen, että kehittämiseen ei ole voitu käyttää samassa määrin resursseja kuin aikaisemmin. On jouduttu priorisoimaan terveysturvallisuutta. Koronatilanteen rauhoittua on syytä tarkastella, miten panostamme yhteisöllisyyden palauttamiseen niin henkilöstön kuin oppilaiden kanssa.

Etäopetukseen siirtyminen sujui edellisen lukuvuoden kokemusten vuoksi sujuvasti. Etäyhteyksien käyttö on sujuvoitunut, ja erilaisten tunnusten, laitteiden ja ohjelmien käyttäminen on tullut osaksi arkea kouluissa. Kuitenkin niin henkilöstö, oppilaat kuin huoltajatkin kaipaavat lähiopetusta, sen tuomaa sosiaalista yhteenkuuluvuutta, vertaisten tapaamista ja opettamisen ja oppimisen monipuolisia toteutustapoja. Lähiopetuksen arvostus on kohonnut niin henkilöstön, oppilaiden kuin huoltajienkin keskuudessa.

Ruokapalveluiden toiminta karanteenitilanteissa ja etäopetuksessa olevien oppilaiden kouluruokajärjestelyissä oli nopeaa ja tehokasta. Toimintamallit ruuan jakelussa kehittyivät sujuviksi, ja reagointi muuttuviin tilanteisiin oli ajantasaista.

Tuusula on saanut merkittäviä valtionavustuksia perusopetuksen kehittämiseksi, tasa-arvoisen opetuksen takaamiseksi ja koronapandemian aiheuttaman oppimisvajeen kuromiseksi. Valtionavustuksia hyödynnetään oman toiminnan tavoitteiden saavuttamiseksi ja valtakunnallisten painopisteiden suuntaisesti. Hankkeiden merkittävä hyöty ovat laajassa koulutustarjonnassa, oppilaille suunnattavassa lisäresurssissa opetukseen ja oppilaiden harrastusmahdollisuuksien tukemisessa.